

Jekkabaara

Jamana

World Vision

Cikala ceman n'a musoman kunnafoni seben

a be ba kaib o kaic
Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

CMDT nemaaba Usumani Amijon Gindo Y'an bɔ kunpan na koɔrisene taabolo kunkankow bee la

je 3-4-12nan

Dantigelikan

Bi demisen de ye sini maakorɔba ye. O kanma, an k'an janto demisenw la u ka dijenatige taasira bee kono. No kera, u be se ka an jeyɔrɔ fa don dɔ, ka sigida nafa. O de dun ye an kelen kelen bee ka dijenabɔ kun ye. Sanji be taa ka k'o to nkɔmi ye.

Wolo be cogo min na, ni saya fana beten, an w denw de be an ka maakorɔbaya desewaatiw donita, k'an bèreber fo ka taa se an ka don laban na. A ka kan an kàn tim don olu la ni jogo juman donni ye u kɔrɔ ; k'u kanu, k'u k'an kumajɔgɔn wye. Den ladamuko juman tɔnɔ b'a bangebagø de kan fɔlɔ, sigida mɔgɔ tɔ ka bɔ a numma. O kanma a kafisa an ka den kanu to an dusu la, kà bila sira juman kan, hali n'o be ke n'a papali walima geleyanin de sirilen ye a kan. An ka don ko densɔrɔ te wasoko ye. A ladoncogo juman de ye wasoko ye. An yere ka jamana ntaalen korɔba dɔ b'a fɔ ko ; den ka di dere. Nkɔ sogo ko te, a tɔnɔ de ko don » ! A dun ka c'a la, tɔnɔ te den lamoko jugu la.

An k'an denw ladon u ka demisenya temesira bee fe. N'o kera an be sigi u sumu na don dɔ.

Tumani Yalam Sidibe

Dijenatige temesiraw ka ca

je 7 nan

Batakiw jaabi ka bɔ CMDT la.

je 2-12 nan

Jeyɔrɔba be musow la Segu
malosene baarada kɔnɔ.

je 8-9-11 nan

Kɔɔri juman sɔrɔli baaraw

je 5-10 nan

"Kalan be mɔgɔ son hakili la, nka kunnafoni be mɔgɔ bɔ kunpan na" Yoro Ulen Sidibe

An ka wuli k'an jo...

Hamidou Konate

Setanburukalo ye kaloba ye Mali ka djenatige tariku kono. An ka jamana ye a ka yemahoronya soro setanburukalo do de tile 22, san 1960. O de kanma, san o san, ni setanburukalo kumbora, Maliden cema n'a musoma ; a denmisene n'a maakoroba bee be nisondiya, ka muguri, ka wasa a yere ka adamadenya kono. Nka, ninan, ntow ye nisondiya ni muguri an-wasa ke tokajefew ye an bolo. Ntow suurula an ka jamana kono, ka fin an ka senefew kan, ka soro an tun ma laben u keleli kanma, barisa maa si tun sigilen te ni u ka

fanani ye. Nk'o n'a ta bee, an ka jamana jemaaw y'u donyoro n'u boyerow caya. Fen min ye an ka jamaden setigw ye, olu fana ye jemaaw ka wulikajo senkeromadon ani jamana werew fana, i n'a fo Libi, Faransi, Olandi, olu fana ye demeba de don an ma kasaaratou fitine in keleli kadara kono. Nk'o n'a ta bee ko kelen ka kan ka fo kosebe : an ka farafin jamaw kono, kasaara jebilali feerew sigilen te sen kan yoro si. O de kanma, waati bee, an be wulikajo de la walasa ka geleya kels, ka soro an tun be se k'a bali walima k'a jesigi n'a barika lagosili feerew ye. Tonko in te Mali kelen kun kan. Ni Ala ma fara an kan, a be kongo ladon Moritani, Senegali, Nizeri, Mali, ... jamanaw kono ninan. Tijé don k'en kera ka wulikajo k'u keleli dakun na. Nka u hake caya yere kanma, ntow ye dankari senefew tari ba caman fana na de ! An k'a don ko ntoko te Ala-ka-danga ye. U bera u nawaati de la, awa jatemine de fana ba to adamaden b'o nawaati don k'i laben n'u kelefew ye k'u makono.

Hamidou Konate
Jamana baarada jemaaw

An k'a tegé di njogon ma

An ye Bakari Do Danbele ka Abataki kalan ni faamuyaba ye, ka bo Gantasoni, Kita cikemara la. Bataki in bora Jekabaara boko 227 nan de kono, san 2004, setanburukalo. Geleyaba de be koori donini bolodali baaraw la bee bolo. O kanma, an k'a n tegé di njogon ma walasa k'o geleya kels. Koori donini bolodali be ke tile 10 o tile 10, CMDT ni koorisenenaw ka sendika jemaaw fe.

Bee de ka kan k'o bolodali labato.

Bee ka kan ka sofere juguw ni « AW » jemaaw ka walejuguw kofa koori donini bolodacogo rotijeni na. N'o kera, walejugu kebagaw be nangi cikemaraw kono.

An be segin ka Bakari Do Dan-

bele fo kosebe a ka kunnafoni nafamaba in laseliw kanma. Kofoli de be maa walejugu kebagaw son bo u la.

Nonte, u be nangi fo pangiko jugu.

Usumani N. Tarawele CMDT
kalanfakuntigi Bamako

Hakilisenakena

Jakumanin ka ninemine kuntene b'a yere de kan de. Awa, mogo bee fana lawasalen don, walima a lagosilen don a yere ka ketaw kunitenna de fe. O kanma, an k'a don ko mogo nin kelenpe, an'a jugu kelenpe ye a yere de ye.

Tumani Yalam Sidibe

Sajuru

Dijé don o don,
Jennin be Ala taanu
Barisa, hali n'i m'a taanu
Ale Ala be i son.
Bamunan ni kasange ce
Adamaden bee b'a kunfe.
Tijé don an t'o don,
Awa, o dənbaliya de b'an wasa
Barisa a b'a to
An ka dijé kanu banbaliya
kono.
O de fana njogon te
Barisa baara ni wale
Olu de ye adamaden yere ye
Nonte, farikolo in bee ye
Ntumuwa ka waati balo ye.
Aw m'a don wa ko :
Balo ka di saya de kono
Awa saya fana lagosilen don
badaa-badaa dijesosigi
de kono.
O dijesosigi dun te dəwəre ye
“Təgəjan jamuba kə”
An be olu de daamu bə
Ka taa k'u to an kə
U k'an nə fa
U k'an bali tunu na.

Tumani Yalam Sidibe

CMDT nemaaba Usumani Amijon Gindo

Y'an bɔ kupan na Mali koɔrisene taabolo kunkankow bee la

Mali ye koɔrisene jamanaba ye Afriki mume kono, sanga nɔgon jamana t'a la. Fen o fen be koɔri kofa an ka jamanan kono yan, o te ko dennin ye, ka d'a kan, Mali ka joyaro faloya yere bolen kɔ yen, i k'a don ko maa ba yirika caman de ka dipenatige sirilen be koɔri la an ka jamanadenw la. Cikela b'olu la ; kenyereye b'olu la ; awa foroba-baarakela yere fana b'olu la. O de kanma, ntenendon, setanburukalo tile 13, san 2004, an sera CMDT nemaaba ma, n'o y'an balimake Usumani Amijon Gindo ye, k'a kuma nɔgonya koɔri taabolo lahala bee kan an ka jamanan kono. A fana ma nɔgo si to jaabiw la. An k'a lamen.

Usumani Amijon Gindo

Jininkali : *Nemaaba Usumani Amijon Gindo, an bee b'a kalama k'e sigira CMDT nemaaya la, geleyabaaw waati de la. Yali i be se k'a fo an ye e ni sen kura min nana CMDT ka jetaa kanma wa ? O sen kura la, cikelaw ka nafa ye jumen ye ; faso Mali ka nafa ye jumen ye ; CMDT baarakelaw yere ka nafa ye jumen ye ?*

Usumani Amijon Gindo : Sanni n k'i jaabi, n ka foli be se Jekabaara kalanbaga bee ma fɔlo. Ne yere te duman ye Jekabaarako la. Ne ni e yere ani maa caman were, an bee y'an jeniyɔrɔ fin Jekabaara waleyali n'a ka jetaa la, ka bi san 1989. Nin yɔrɔ in na, n ka foli ni n ka taasibila be se Zan Piyeri Derilɔn ma. N ka foli be maaw bee ye, n da ma se minnu ma nin yɔrɔ in na, nka, n'u fana ye jɔda ke Jekabaara ka jiesorɔ la. O maa dɔw ye Mali peresidan kɔro ye (Alfa Umar Konare) ni Ala ma hinena Abdulayi Bari la, ye. N ka taasibila be jiesin u bee ma.

Fen min y'i ka jininkali jaabi ye, n

b'o f'i ye dakuruje saba kono. O fɔlo ye ko CMDT ye Mali bee jigi de ye. Senekelaw jigi de don, a koɔrisenenaw fara a koɔrisenebaliw kan. Ka d'a kan, CMDT be jɔdaba de la Mali in kono. CMDT be ke sababu ye k'a ka maraw kono cikelaw bila baara la. A be ke sababu ye ka baara di maa caman were fana ma, hali minnu te koɔrisenenaw ye. O ye CMDT nafamayɔrɔbaw yé, ne yere fe minnu te se ka dabila cogoya si la. A ka ca Ala fe fana, n'a n farala nɔgɔn kan, k'a n fanga ke kelen ye, o jigiya min dalen be CMDT kan, o be taa je. N ka jaabi filanan be tali ke CMDT baarakelaw yere fan fela la. An bee de b'an ka nafa sɔrɔ CMDT kono. An y'an ka denw sɔrɔ a kono ; k'a n ka adamadenya laben a kono. N'i ye baara ke yɔrɔ min, ka furu k'a kono ani ka denw sɔrɔ a kono, a ka ca Ala fe, o y'i yere dɔ ye.

O ye fen ye min nafamayɔrɔ te se ka fo ka ban, ka d'a kan i ye fen bee sɔrɔ a kono. CMDT baarakelaw bee tɔgɔ la, an be se k'a fo k'a n be nafa bee de sɔrɔ CMDT la.

Fen min ye jaabi sabanan ye, o ye senekelaw ta yɔrɔ ye. CMDT ye senekelaw de ta ye. Barisa an be fen o fen kun na, o be sɔrɔ koɔrisene de la. Senekelaw de dun be koɔrisene ke. Senekelaw de b'a geleya fɔlo sɔrɔ. Senekelaw de b'a nafa fɔlo sɔrɔ fana. O de kanma an be hakili-jagabɔ la don o don, an be se ka do fara senekela ka nafa kan cogo di ? Walasa Senekelaw ka nafaba sɔrɔ koɔriko la, a wajibiyalen don, anw minnu sigilen b'u kerefe, an ka ladi likan juman d'u ma. Ni koɔri min

sɔrɔla, an k'o lasagon ka je. O b'a to an b'a feere sɔngɔ la, kɔ kan, min be se ka jamanan nafa ; min be se ka CMDT baarakelaw nafa. O ye warie fana min b'a to an be se ka minen kuraw sɔrɔ minnu be yiriwa don an ka senefenw sɔrɔ la. N be se ka min fɔ i ka jaabi fɔlo la, o ye nin ye.

Jininkali : *Walasa cikelaw ka nafa sɔrɔ CMDT la, o ye k'a be jamanan taya la. Barisa an y'a kolɔsi ko cikedaba fen o fen bilara kenyereye ka bolo kan, k'o ma taa je belen. A dun kuma be senna ko CMDT bena bila kenyereyew ka bolo kan. E ko di o la nemaaba ?*

U. A. G: N'i y'a men ko kenyereye be ka gerebaarada la dɔrɔn, o b'a jira ko an be ka dese a kɔro de. Dese o dun be bo fan fila de fe. A fɔlo ye Senekelaw ni CMDT baarakelaw ani CMDT kerefebaarakelaw bee de ye. N'an sera an ka baarada minɛcogo la, ka baara ke tilennenya kono, ka baarada ka nafa ke an ka nafa o be nafa don baarada kono. Ni nafa donna y'an kun, baarada be sabati. Nka, n'an y'an ka nafa de bila nɛfɛ, ka baarada ka nafa ke bɔlɔkɔfɛfɛn ye, o be ke sababu ye k'an dese baarada kɔro. N'i dun derera i ka baarada kɔro, mɔgɔ were b'a ta de ! Ne hakili la, geleya fɔlo min bena ni kenyereyew sendonni ye baarada la, o be sɔrɔ o de fe. N dalen b'a la, n'an y'an fanga fara nɔgɔn kan k'a n ka baarada yanga sanfe, k'a ka nafa sankɔrɔta an yerekun ka nafa sanfe, a ka ca Ala fe, kenyereye si te gerezɔrɔ sɔrɔ a la ! Hali ni kenyereye be gere a la, a be gere yɔrɔ dɔw de la, nk'a tɛna baarada bee ta. A fana b'a ka nafa jini o kadara kono. Nk'a tɛna fɔ ko baarada mume ker'a a ta ye ! Geleya yɔrɔ filanan be tali ke jamanan yere lahala la. Ni jamanan y'a dɔn k'a ka nafa b'an ka baara la, a

A tɔ be je 4 n'an kan

pe 3 dan to

ka ca Ala fe, geleya fen o fen mana a kunbo, jamana yere be fara an kan k'o geleya kelle. O b'i to tigi were tena ye baarada la jamana ko. Bee b'i ninyoro bo a la ka to jamana taya la.

Jlininkali : I ka jaabi nin y'a n wasa kosebe, barisa, baaradaba fen o fen b'a n ka jamana kono, waati do la, kun do be soro k'o lagosi walasa k'a bila kenyereyew ka bolo kan. Yali e ka jaabi in b'a jira ko kenyereyeko in be se ka bo a ma wa ?

U. A. G : Kenyereyeko in be bo a ma ka da waleya minnu kan, n'y'o de fo nin ye ! Mali jamana ka fen de ye CMDT ye.

Maliden bee de ka fan don. Bee de b'a fo ko CMDT ye an jigiba ye. N'i y'a ye k'o be taa feere kenyereye ma, o b'a soro de a ko ye bee lajelen jigitige. N'a ma bee jigitige, a te se ka feere wo ! Walasa CMDT ko kana an jigitige, ne file k'o fura de fo nin ye. Anw minnu ya baarakelaw ye, an k'an jija ka mine ka je ; a ka baara be ke minnu ye, n'olu ye cikelaw ye, olu k'u jija k'a mine ka je, minnu fana be nafa soro a la, n'o y'a baarakenogonw ye, olu k'a mine ka je.

An k'a don kan ka nafamafen don, an kale ka nafa bila sanfe. N'o kera, a ka ca Ala fe, mogo (kenyereye) te geregere a la. Nka, Ala k'an kisi a ma, n'a kera fen ye ko senekelaw te nafa soro a la ; jamana te nafa soro a la ; anw minnu yere be baara ka kono, anw te nafa soro a la ; a kera foroko lankolon gansan ye min te foyi je mogo si ye, ni mogo soro min be se ka nafa don a la, wajibi don a be feere o tigi ma de ! Ne ma mogo si ye min be CMDT feereli fe. Nka n'i y'a ye o kera a be soro degun de fe. Alà kan kisi o ma !

Jlininkali : Nemaa, tige na Ala k'an kisi o ma. Nka, CMDT be k'a senbo a ka iadala yiriwabaaraw la sisani, i n'a fo : sirabadilan ; baliukalan ; degotorosojo ; kolonsen..., k'a ka ko bee dan kooriko darma ma, e be mun fo an ye o la ?

U. A. G. : No ka feamuya ye joli y'e

la, o de file nin ye : CMDT tun be « AW » ko don barika la waati min na, o tuma ya soro mogo si tun te yen, min tun be se ka baara minnu ka kelen na. Sisan, an be jemufanga tile la. Kominiw be yen ; konsekiye-de-serikiliw be yen ; asanbile-erezonaliw be yen ; Senekelaw yere labennen don cogo bee la. CMDT tun be o yiriwabaara minnu waleya fo ka na se san 2000 waatiw ma, a ka ca Ala fe, labenjekulu kofolo minnu be se k'o ke sisan. N'a fora ko baara bee ka to CMDT doni na, i be n'a ye ko « forokonin be to a dogisara la ! »

Bee ko ko koori wari ka caya ; bee ko ko koori wari ka nafa ladon ; ni koori wari bee donna musakaw dafe, a ma se ka di cikelaw ma, o fana ye degun ye. O kanma, o baaraw ka to u kebaga lakika bolo. CMDT be se k'u deme min na, a b'u deme o la. Bi, a kafisa an ka baaraw be jogon na. CMDT k'i wasa don koorisene ka jetaa ma. Ka koorisongo ke ka cikelaw nafa. N'o kera u ka koori songo mana di u ma, n'u b'a ke min ye u be a k'o ye. Bi bi in na, bee k'i taasira don. Hali ni degun bo la doonin, o de kafisa an ma. Awa, an taara o taasira de fe nin ye. Ne yere ka la

jini ye min ye, o ye koorisene donni ye ba la ; senekela min be koorisene, a k'o nafa. Fen min ye

duguw ka jetaa baaraw ye, kominiw fana k'u sebe don olu waleyali ma. Ni bee y'i ka keta ke, o de

b'a to koorisene b'a kebagaw nafa..

Jlininkali : Fen min ye ntonw lahalaye, o be cogo di i ka mara kono ?

U. A. G. : An be barika da Ala ye. An be waati min na i ko sisan, ntonw ma se CMDT mara kono folo. Ntonko fana be soro waati n'a cogoya de fe. Hali ni ntonw malakodon anw ka mera kono, an bee de ka kan kan fanga fara jogon kan, k'u kelle u yeyorew la. Barisa, ni a ma kunben a jema pinan, o be se ka ke sababu ye k'a lase koorisene yorow la san were uni san nataw la. An dun ne b'a la.

goferenainan be ka wulikajo ke a jema a keleli la. Ni Ala y'an deme, a ko ba dan pinanta ma.

Jlininkali : O koro ye ko ntonw ma don koorisene yorow la wa ?

U. A. G. : U ma se koorisene yorow la ! N'i dun y'a jatamine, koorisene maraw de ye sumansene yorobaw ye Mali la...

Jlininkali : Fen min ye sumansene taasira ye, o be cogo di CMDT kono, barisa a be fo ko CMDT ye Mali nafoloko bondo ye kooriko siratege la ; k'a ye Mali jigne ba ye sumanko siratege la fana ?

U. A. G. : N'a koni fora ko CMDT, maaw be koori de ye. Nka sumansene barikama de be k'a kono. Mogo o mogo ye koorisene nana ye, i be t'a soro sumansene nana fana y'e tigi ye. CMDT kono, dunkafa be yen. N'ma fo ko CMDT mara kono mogo bee be de soro de. Nka min be soro suman na CMDT kono, o hake ka ca CMDT kono dunkafa hake ma ! An ka suman soro taw be Mali yoro taw nafa. O dun ka kan fona, barisa sanjibaw be na CMDT maraw de kono, n'a n ka jamana fan taw bee ye.

Awa minen dafalen b'a n ka yoro senekelaw de bolo ; olu de be angere soro a jema ; awa sene ka jetaa kalon eaman fana be ke o Senekelaw de kun. O de be ke sababu ye ka Mali fan bee lahine.

Jlininkali : Nemaa i ka cikan ye jumen ye ka nesin i ka cikelaw ma, kemi nin y'i sijie folo ye ka kuma Jekabaara kono, da ni da ?

U. A. G. : Nin ye ne sijie folo ye ka kuma Jekabaara kono CMDT nesnabaya bolo kan. Nonte, an bee de jera ka Jekabaara laben jogon fe : e, ne, Bari, Alifa Umar Konare, Zan Piyeri Deril... O kanma, n kumana Jekabaara kono sijie eaman. An b'i damine waati min na, a tun hake 15 000 de be jensen kalo o kalo. N'y'a ye bi k'a hake 4500 (ba naani ani keme duuru) deron de be jensen kalo o kalo. N'i dun y'a jatamine, i b'a ye ko bamanankan

Koɔri juman soroli

Mali ye koɔrisene-jamana ye min ka koɔri sɔrɔta hake ka ca bi, ka teme farafinna jamana bɛe ta kan. Nka, koɔri caman sɔrɔli dɔrɔn te nafa lase jamana ma.

Walasa jamana ka nafaba sɔrɔ koɔri la, fo koɔri sɔrɔta bɛe ka ke je numan ye.

Koɔri je numan sɔrɔli dulonnen don waleya danmadɔw de sabatili la. Olu ye ninnu ye :

- Koɔriforow furakeliko numan.
- Koɔri bɔcogo numan labatoli cikelaw fe a sun na.
- Koɔri bɔlen lamarako numan
- kerènkerènya la, nin jemukan bëna jësin koɔri furakeli numan nefoli de ma.

Furakeli kalan

An te se ka furakeli jefo n'a n ma ðɔɔnin fo bagajiw kan. Sabu, bagaji ðønni nafa ka bon kosebɛ furakeli la. CMDT mara kɔnɔ, bagajiw sigilen don kulu saba (3) ye.

Kulu fɔlɔ : O ye bagajiw ye, minnu be bulu ni kurudunntumu faga. O kulu in taamasen ye « sege » walima darapo juguji ma ani bilenma ye bidɔn kan. O kulu in bagajiw de be ke ka furakeli fɔlɔw ke.

Kulu filan : O ye bagajiw ye min be kurudunntumu an i koɔribulu jimi fenjenamaninw faga. O kulu in taamasen ye sere walima darapo bileman ni bulama ye bidɔn kan. O

kulu in bagajiw be ke ka furakeli labanw ke.

Kulu sabanan : O ye bagajiw ye min be buludunntumu, ani koɔri jimi fenjenamaninw faga. O kulu in taamasen ye darapo juguji, bilenma ani bulama ye bidɔn kan.

Koləsiliw

Bagaji wərew be yen minnu taamasen ni kulu fɔlɔ bagajiw taamasen ye kelen ye (darapo juguji ma ani bilenma bidɔn kan). Olu be bulu ni kurudunntumu faga. Nka, kerènkerènya la, u ka jugu kurudunntumu kerejew de ma.

Misali : « andosilifan » bagaji, « porofinafɔsi » bagaji, « laseri » ani « awɔnti » bagajiw.

Dakun filan

Bagajiw sugandili ka keje n'u furakeli waati lakika ye : kerènkerènya la, andosilifan ni porofinafɔsi bagajiw de wajibiyalen don furakeli fɔlɔ ni filan kanma.

O kun ye ntumu jugu kereje woloko fɔlɔ bee fagali ye. Ntumu o be wele tubabukan na ko « eliyolisi » wali-ma « elikoweripa ». A be san caman bɔ sisani, a yera ko ntumu kereje delila an ka bagajiw gansanw la. Utà faga an sako la. O sababu de la, koɔrisenebaaradaw ka lajnini kɔnɔ, jininikelaw ye bagajiw kuraw dilan (andosilifan, porofinafɔsi, laseri, awɔnti), Olu ka jugu kereje ma.

Ni andosilifan ni porofinafɔsi ma labɔli ke yɔrɔ min na, laseri walima awɔnti be ke ka furakeli fɔlɔ ni filan ke.

Ni andosilifan ni porofinafɔsi ye labɔli ke yɔrɔ min na, laseri ni awɔnti be bila ka setanburukalo ni ñoktəburukalo makɔnɔn, walasa ka kurudunntumu jugu kereje woloko filan faga.

Nin bagajiw kerènkerènya ninnu de be kereje kɔrɔbalenw faga.

Bagaji kulu filan be ke ka furakeli labanw ke.

- Bagaji kulu sabanan be se ka furakeli bɛe ke, nka kerènkerènya la, u be tugu andosilifan ni porofinafɔsi furakeliko filan de la.

Dakun sabanan

Furakeli jebilabaaraw

Baara o baara, n'i b̄a ke, f'i k'a jebilabaaraw matarafa. O de be ke sababu ye ka baara tɔ sabati.

Jebilabaaraw

- Ka foro suma ka tari hake ðøn ani ka forokene bɛe danbo.
- ka pɔnpe kɔrɔw sègesègè k'u je ni u jebaliya ðøn sanni furakeli waati ka se, walasa dilantaw ka dilan, santaw ka jini k'u san.
- ka bagaji hake ta ka keje ni tari hake ni furakeli hake ye.
- ka furakeli fɔlɔ boloda ka keje ni

A to be je 10 nan kan

Netaasira ni yiriwa

Bakari Sangare

Kabini dijne dara, hadamaden haminanko folo kera jenamaya sabatisiraw ninini ye, walasa k'a ka maaya diyabø nøgøya ni ladiriya kønø. An be don min na i ko bi, caman kera dabalitige la, nka belebele be kø halisa. O sababu te maa si kelen ye, kow yere de tijøna waati fe. Adamaden bugun na taabarikala. Nka, dugukolo barika døgøyara, ka sanjiko nagasi ka fara o kan. O fan fila ninnu de rønøgøli kelen don ka dijne kønøko bøe gelyea.

Tijø don, daamu o daamu be jenamaya kønø bi, o bøe be baloko køfe. Nka yiriwa ni jetaa te baloko danma sabatili ye, fen caman werew be yen maaya te sabati minnu kø. Keneyako; taama nøgøyalanw ni kunnafon i ganselisiraw bø la. Ninnu bøe lajelen jøyørø ka bon adamadenya kønø. Yiriwa ni jetaa be nin fen kofølen de latige ko juman kofø. Bi, bøe

kelen be k'i cesiri ninnu de waleyali kanma. Farajøya t'o la, farafinya t'o la. Dijne ka gelen bi. A be bøe jena ko jinen kelen don ale kø.

Goferenamaw ni demejekuluw be k'u søn. Nka bin ka bon bololabøli ma ! Bøe be k'a yere jini a kelen na, a yere la. Togodaw ni senekøbugudaw lankolonyalen don. Cemisenw ni npogotigiw, olu minnu ye baara

kologelen kebagaw ye, olu bøe be ka taa tungafe. Bawo sigiyørø kera jigiya misenyayørø ye u bolo.

Bøe jøna ko yiriwa ni jetaa be fan werew de fe. Foyi man jugu k'o bø. Dugubaw kønø, dunan ka sørø ka døgø fo k'a damatemø. O tijø ka kunan, nka o ye legesse de ye. Bi tile in na, ni møgø min ye dijne taabolo sèbekørø file, o b'a faamu ko taama ni kelenna wøøsi te bø yiriwa ni jetaa kan. Bawo dinelatige togo-ninnama de don bøe bolo fan bøe fe. Geleya fara nøgøya kan, u sørøyørø dan ye sigiyørø ye, ka hakilijagabø ke sigida sew n'a baliw kan, ka maaw sekow n'u ka døntaw jatemine ani ka fara nøgø kan, yiriwa ni jetaa be sørø magan sira bøe fe. Nka, kelenna to ni yere jini boli de b'a ko lanøø. A kera nakøbaara ye, jiriforo, køløbaara, safunedilan. Nin bøe be se ka ke yiriwa ni jetaa sababu ye, ka sigida denmisøn labasigi dugu kønø. Hakilijagabøw ka kø, ka fara nøgøkanu boloda kan jama nafali kanma. Ni sigida kønø sekolaw bøe tora u dama, u ka baara kun be ke nasøgøn-jini baara de ye. Walasa nø ka ye u dønko la, u ka kan k'u sinsin jekulu barikamaw de kan. Taama ni kelenna wøøsi, nin si te segen furake. Foroba yiriwa de tile bølen don. Cikelaw, baganmaralaw, nakøbaaralaw, bololabaaralaw, jekuluya wajibiyalen don aw bøe kan walasa k'a wøøsi ni magan tønøbo. Søn kelen don a ma ko yiriwa ni jetaa be jumine farajøgøkan na. O tuma bøe ka kan ka hakili jagabø ke jekulu suguya, a haminan, a sigicogo n'a baara cogo kan. O ye jetaa jøsen filanan ye.

Bakari Sangare

(A to be bøko nata kønø)

U ko...

An na nøgøn faga, o te duguse bali ka je !

Ni fanga ye maa min bonya, døgøyabaga t'i la fo nø kera o fanga kelen minecogo y'i bolo.

Ndayi Baba Jalo
Tarikubøla (Segu)

Ne y'a køløsi, følø-ka-kurudon man di Mali ntolatan cedenw la. Ntolatan o ntolatan senfe, n'u føløla ka kuru don, u bø dugumasaara ce, walima a be ke filaninbin ye u ku dimi kan.

Mamadu Sila
Ka bø Badalabugu
(Bamako)

Ka bi don min ni musow y'u ka taafew bila ka Mali ntolatan cedenw ka setigya nagali ke Falaje (Bamako) sirakunbenba la, ne siranna ntolatan kunnawoloko la an fe !

Benke Mamutu Sø
Motodilanna wøløføbugu,
Bamako

An ka jamana seneko jinannama køni ye bensenmako ye sa wo. Samiøe jujønnø ja kan k'a kunce ntønko kan. An te Ala deli sa walasa an te taa ka ja min dan, o kana baasi danmateme se an ma.

Moriba Sise
Ka bø Guni (Kulukørø)

kunfilanintu

An be samine laban waatiw de la sisan. O ye bana caman kubewaatiye, kerenkerenya la, jibana. O banaw dun jugumanba do ye kunfilanintu ye. An be don min na i ko bi, o be ka kasaara lase Afriki cemance jamanaw keno haali, i na fo Cadi. Kunfilanintu ye banajuguba ye min be dankari adamaden farikolo na ka danbe bee la. Bana in taamaseerew ye keno boli ani foeno ketingebali de ye. O ba to

banabaato be pasa, k'a jeda fer ekete yelma, k'a dagalagakolow labo, k'a ke donbaga lafili ye. Bana in be tile fila soro maa la tuma min, o ba soro fosi nege t'a la. Hali k'a da yelen dumuni nofe ani k'a pinw sigi a kan, o bee be geleya a ma. O waati de la, banabaato nejew be bo a dalen.

Kunfilanintu sorcogo

Dogotorow ka fo la, sorcogo fila de be kunfilanintu la. A folo ye ji rotinjenen minni ye. O kanma, an sigalen be ji o ji la, a kafisa an ko wuli folo, k'a lasuma yoro jelen na, ka soro ka kan ka fijen keno. Baara min yere ka telin no ye, n'a kafisa, o de ye makonejiw bee furakeli ye ni zaweli ji ye. O hake ketaw lahalaw be di an ma an ka sigidaw n'an ka laminiw keneya tigilamogow bee fe.

Fen min ye kunfilanintu sorsira filanan ye, o y'a yelemacogo jugu ye maaw ni nejew ce. O kanma, n'a yera ko taamasen kofelen ninnu be maa o maa la, an k'o tigi lase joona keneya tigilamaaw ma. Awa, an ka donnikabé senna sumaya a tigi kan, fo k'a bo banabaato kunnasigibaga la. Awa, o kunnasigibaga yere fana be kolosi keneya tigilamaaw fe, i na fo banabaato yere.

Mun ka kan ka ke ?

Banakunben de kafisa banafurake ye. Keneya tigilamaaw sera ka bana kela cogo o cogo, i kana se u ma, o de nejew te ! Nka walasa i kana se u ma, o ba soro i ye yeralakanasira bee de matarafa. An kan ni an ka denbaya bee ka keneya sabati ni jelenya ye an farikolo la, an ka donfini la, an'an ka dunfenw la. Dijne fen bee la, adamaden mako be min na kosebe, o de ye keneya ye. O de ba bolokoro tuma bee, nka a berebereli ka gelen haali. An ka don ko keneya siratge ka, foyi man kan ka

bonya Yeretanga kadara keno. N'i dun ye a jatemine, i be taa a soro, i na fo an da sera a ma sanfe cogo min na, ko an ka ji minta an'an ka balo dunta, na n ka sigidaw cogoya jeda ka bon an ka keneyako la. O misali jenjan ye kunfilanintu ye dere. Ale ye maasibana

juguba ye, nka a tae ye abada maa senuman ka bulonda la. Ka ji minta senuya, ka dunfenw senuya ani ka sigida senuya, o tigilamaad de ye kunfilanintu jugu ye, a t'a jini ka soro abada min ka dankan na.

Tumani Yalam Sidibe

Dijenatige temesiraw ka ca

Dijne in keno, sa-joona de halala ye « n ma nin ye, n ma nin men ye ». Nonte, meensila be bo kabako caman kalama. Nin yoro in na, an bera kuma aw ye sojeni taabolo kura do de kan min be senna Moti dugu keno sisan.

Nsonke do kelen be ka Motika bee wuli ka jo u sen kan sisan, na ka feere juguw ye maa bo ka go minnu jo nemisenw fe.

Nsonke in timinan ka di. A be se ka tile caman ke fentigi surukutaama na, walasa k'o jogow don, ani a hakili bo waatininw a bolofe (moto) ko, baro senfe walima baara senfe. Yoronen min, na y'a ye ko mototigi jan bora a ka moto ko, a bo moto soje ka girin k'i kunda moto sanbagaw kan, k'o yoro nin kelen wari mine. Nka, nsonke in ka sojeni taabolo to doren ye. A be kenekan comi fana ke ! A dun bo ke cogo di ? A yaalato bolonfe, a be deli mine denissen do la. N'o dara a la, a be i kun da n'o ye butikifeerela do kan. Na ni denissen sera butiki da la doren, a be don butiki keno, ka ta ke jufamoomo ye. A be i kanto butikitigi ma ko : Njinena n ka bafilabiye (d. 2000) ko so. I be doren 300 di n ma, ani dute doren 15 la, ani sukaro doren 10 na. N be boli ka taa n ka wari ta so ka na i ka wariw sara sisan ! N dognin file nin ye. A be n makono i dafe yan !

Nsonke ka maa ne lamin taabolo were ye nkalon ye. A be girin ka se jula do ma ni neji ye. A ba kali o ye k'a somogow surun do sara sisan, walima o bananenba don, k'ale dun ka wari be maa min bolo, k'o tigi te dugu keno sisan. Bee ba don ko Mali ye hinenti jamana ye. A ka gelen an ka nejew ye o neji suguya keno, kan te nejew deme. Nin cogo de la, nsonke taara denissen soro bolon fe ntolatan na utikalo Temenen keno. A ka mankutu ye mineyoro soro cenin do la n'o ye Maliki Camu ye. A k'o ma k'o be se ntolatan na dere. K'o ka tugu a ko u ka se butiki la, ka be taa o ladiyalifen san k'a d'a ma.

Maliki Camu ye denissen ye. A si be san 11 doren de la. A ma wo ye nsonke ka jo la. A tugura a ko. U selen butiki la, nsonke y'a jufaw moemo. A soro ka k'i kanto butikifeerela ma ko : « Njinena n ka wari ko so. N ka so yoro man jan yan na. I be doren 300 je di n ma, ani dute doren 15 la ka fara sukaro doren 15 la kan. N dognin be n makono i dafe yan. Sisan, n be boli ka taa i ka wari ta ka na di i ma » ! Buti

kitigi ma baasi ye o lajini na. A ye fen folenw di ce ma, ka Maliki Camu lasigi a dafe sesi nilon do keno. Lere kelen, lere fila, lere saba, taabaa ma kosegin. O waati de la, Maliki Camu ye kule ni neji damine. A be a fo ko ale te ce don, k'a y'ale sasa ntolatanyoro de la. Butikitigi, n'o ye Umaru Mayiga ye, o be ka jaabi ko « i te i sen ta ka bo yan ka soro ne ka wari ma da n tege. E n'i koreke bee ye kalabanci de ye ».

O kumaw ye do fara Maliki Camu ka kule kan. Ni temebaga fen o fen y'a jini ka ko in faamu, ni Umaru Mayiga kumana, o be i kanto ko : « Ni cenin in tilara i la, i ka nson de taara o ye de ! O be do fara Maliki ka jigilatige kulew kan. O waati de la Be Camu nana, ka Maliki Camu lamen ani ka Umaru Mayiga lamen. Nka, ale m'a hakilinan foyoro soro, barisa o waati kelen na, Maliki Camu ba nana i jo. Kuma nefolen o jena, o ye doren 300 foni a ka finikun na k'o don Umaru Mayiga bolo, ka soro k'a den bolo mine ka taa.

Kuma in mankutu selen Moti dugu fan bee, maa caman soro ka jira kolu fana delila ka bin nsonke in ka npalan keno. Moti koni bee be k'a jini sisan.

A ma se aw minnu bara folo, a kunnafoni fokun ye aw ye, walasa aw k'aw janto aw yere la, barisa ka janciya taabolo ka ca sisan.

D Kulibali « AMAP »
ka lasiginden – Moti « L'Essor »
boko 15280 nan, setanburukalo tile 2,
san 2004 - Bayelemabaga :
Tumani Yalam Sidibe

Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) ni Sinzani musojekulu jetaaton cesira

Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) ma dan malosene dama yiriwali ma. A ni cew ni musow be baara ke yiriwalibaara suguya bee lajelen kan, i n'a fo balikukan, cekunda ni musokunda, ka fara bololabaaraw kan, minnu be i n'a fo : safunedilan, galadon, pomatidilan, finibayeema, n'o ye k'a folon mansin na k'a bu b'a la k'a yelen jintin kono, n'a finna ka a bo k'a laja kasore k'a ke dorem-doremamananin kono kilo 1 hake la k'a feere maaw ma, ka fara dabilen-nin ni di baorali kan ka nafa were bo a la min te a dunni ye. I n'a fo ka di labaara k'a nenor b'a la, k'a keje fana bayelema k'o ke safune ni pomati ye ka adamadadenw nafa.

O hukumu kono, kabini san 1987, Ofisi-iri ni Sinzani musow bolodonna nogen bolo baara nogenya sirafe ka jesin musow ka yiriwali ma.

Sinzani musow ka cesiri ni timi-nandiya ani nogenfaamu kadara kono, Jekabaara sebennikela do ye taama ke Sinzani dugu kono walasa ka siga be maaw la Sinzani musow ni Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) ka baara nogenya nafa la. O tuma, u ka jemaa Kemoso Kunma ye minnu f'an ye, olu file :

Anw ni Segu malosenebaarada ye yiriwalibaaraw damine kabini san 1987, n'o ni jinan ce ye san 17 ye. Nka sanno ka ke, anw Sinzani musow bee lajelen tun faralen be nogen kan ka ke jekuluba kelen ye min maa hake tun be se maa 70 nogenma. O de konona na, Ofisi-iri maaw nana an fe yan, an n'u ye jogenye ke. O senfe, an benna a kan k'u b'a n deme. O demeni kunfelo kera kalan ye, (balikukan) ka d'a kan, u y'a jira nogenye fole senfe ko baara o baara ni adamaden b'a ke, n'i ko i ka nafa soro a la, f'o k'a soro i b'i bolo dayoro don sebenni ni kalanje ta fan fe. O siroter la, u ye balikukan so jenw fe Sinzani yan musow ka kalan yiriwai kama. An ye san damado k'o la tuina min, u nana baara dege kalan ke an kun, n'o ye safunedilan, galadon, pomatidilan ni a nogenma caman a da ma se minnu ma

Kemoso Kuma

an ye. O Temenen k'o, musojekulu jetaaton jemaa ka fo la, Ofisi-iri ye u deme ni finisumansin do ye, min nafolo hake be se sefawari dorem-miliyon kelen ani ba keme (1 100 000) ma, musow ka beta kera min na sefawari dorem ba mugan ni wooro (26 000) ye. Jemaa Kemoso Kunma ka fo la hali bi, finisumansin min dira u ma, jininkali in kera don min n'o banna utikalo tile 17 ma, san 2004, o y'a soro mansin in tijen don. Nka o bee n'a ta, sanni a ka tijen, a baarako fole, u y'a don fen nafamadon, wa a be se ka nafolo ladon maa kun fana. Fen min ye nakokonofen bayelemani ye, jemaa Kemoso Kunma ye do fun ye o kan. A ka fo la, ka soro u ni Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) bolo ma don nogen bolo baara nogenya sira fe ka jesin yiriwalibaaraw waleyali ma, u tun be nakokonofen minnu sene n'olu ye tamati, supeme ani jaba ye n'olu te sen marali ma, waati do fana be ke u te wara caman soro, olu bee tun be tijen. Nka, Ala ni Ofisi-iri barika la, fura soro o tijeni na. Ka d'a kan, u nana ni lajalikelan ye, min fanga be bo tile la ka fakenew laja, ni tubabuw b'a fo ko « sesuwari ». An be don min na i n'a fo bi, an be nakokonofen caman laja a la, ka fura jiridenw kan, n'o ye mangorona n'a nogenyaw ye ka fara sego kon.

Baara kelenw nafa

Kemoso ka fo la, balikukan kera sababu ye ka nafa caman lase u ma, i n'a fo kalanbaliya dibi farali, keneya ni seniya sabatili.

Fen mi ye galadon ye, o kera

sababu ye ka nafa caman lase u ma, k'a ke u yereye, k'a ke maa werew ye sara la.

Safunedilan ni pomatildilan nafa te fo ka ban. Fen min ye fini bayelemani ye, a ka fo la, o nafa ka bon n'a tow bee ye. Ka d'a kan, ni fini gleyara tuma min, an be a bayelemanen feere kilo 1 dorem keme ni bi duuru (150). Fini bayelemanen te dowerye, ka a susu mansin na k'a bu b'a la k'a ko k'a je kosebe ka soro k'a yelen jintin na, ni dow ko k'a fin. Nka, ni fini nogoyara, an b'a feere dorem 60.

Geleyaw

Jetaaton jemaa Kemoso Kunma da sera u ka geleyaw ma u ka baara taabolo la, i n'a fo fen dildlenw Sanbaliya ni baarakeminantanya.

Hakilina kuraw

Jemaa y'a ka kuma kunc ni deme kura jinini ye Ofisi-iri fe, n'o ye situ-lubemansin kelen ye walasa ka situ-luko yiriwa Sinzani n'a lamini na. O Temenen k'o, a y'a ka nisondiyafoli ke ka jesin Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) jemaa Kasumu Denon n'a baarakenye ce ni muso bee lajelen ma. Kerenkerennenya la, u ka zafukuntigi Gawusu Tarawele ni Abu Fane n'o y'u ka animatori ye.

Kolesili

Nin baara in kera maa minnu ka deme kono olu ye :

1. Kemoso Kunma, ton jemaa
2. Fatumata Wedarago
3. Ma Konate, sebennikela
4. Sirantu Tarawele
5. Kajatu Kunma
6. Fatumata Meme
7. Wawa Togola, warimarala
8. Hakumata Kunma
9. Sitan Wedarago

O tuma, Jekabaara jemaa yaso ka foli be ninnu kelen-kelennd bee ye.

Yusufu Fone

Kalanbaliya ye dibi ye, n'i ma kalan i ka ko be ke to-ka-je ye. N'i ye jatemine ke, kabini dije dara fo ka na se bi ma, kalanbagaw de be kow jemacya la. E ka jatemine ke dooin, jamanakuntig, minisiriw, baarada

A to be jie 9 nan kan

werew nemaaw bee ye maa kalan nenw ye. E yere k'a laje, i ka sigida la, lakolisow, dögötöröso, balikukalansow bee nemaaw walima a baarakelaw bee ye maa kalannenw ye. Hali an ka dugu kono, joyero dəw te kalifa kunfinw La. Ninnu bee de b'a jira ko dijne yere de sigilen be kalan de kan. O kalanw file : balikukalan, morikalan ani tubabukalan. Bi-bi-in na, n'i sera an ka togodaw la, səbennibaara caman kalifalen be an ka balikukalan den jolenw ni karaməgəw ma. O kəfe, jekulu minnu be an ka dugu kono, kerenerennenya la, musojekulu, olu ka sebenko jenabo bee be ke an ka kanw la, (bamanankan).

Yereta jəsen fəlo ye kalan ye. Jamana o jamana, n'i y'a bəlen ye nəgə la bi, o y'a yere ka kan kalan, ka baara ke n'a ye. Wa jamana si te bə nəgəla n'a danna walikan kalanni ma. Bamananw ko : « Waliseri diya o diya, yere kunkun seri ka di n'a ye », « wa kənəbara lahinena ye dumuni ye, ha-

kili lahinena ye kalan fana ye ». O tuma, an ka wuli ka balikukalan segerə. An ka kalan, bawu maa te koro kalan ma.

Ofisi-iri ye mun ye ?

Ofisi-iri ye cakeda ye min sigilen besene, bagamara, kamamafenw marali ni adamadenya sabatiko juman kanma. A be baara ke yeremarabolo 23 kono, Segu mara la. Ofisi-iri be baara ke serekili fila kono : Segu serekili ni Baraweli serekili.

A be baara ke Segu serekili, komini minnu kono olu ye : Diganidugu, Jedugu, Joro, Farakumasa, Sebugu, Pelenkana, Ijara, Busen, Masala, Samafulala, Suba, Farako, Togu, Konədimini ani Sibila.

Ofisi-iri be baara ke Baraweli serekili komini minnu kono olu fana ye : Buwaje, Tamani, Sanando, Səmə, Dugufe, Baraweli. A be baara ke dugu 234 kono. O dugu tilalen don Zafu seegin (8) ye.

1 - Səke zafu, dugu 29

- 2 - Joro zafu, dugu 27
 - 3 - Babugu zafu, dugu 20
 - 4 - Ijara zafu, dugu 29
 - 5 - Tamanni zafu, dugu 29
 - 6 - Farako zafu, dugu 46
 - 7 - Sinzani zafu, dugu 32
 - 8 - Konədimini zafu, dugu..... ?
- Zafu ye yərə ye Ofisi-ri ka mara kono balikukalan be ke yərə minnu na. O siratge la, an ka zafukuntigiw təgəw n'u jamu an'u sigiyərə file :

- 1 - Musa Kone, Babugu
- 2 - Dirisa Tarawele, Joro
- 3 - Ali Kulibali, Səke
- 4 - Gawusu Tarawele, Sibila
- 5 - Mamadu Jara, Farako
- 6 - Burama Tarawele, Ijara
- 7 - Sori Kumara, Konədimini
- 8 - Seyidu Kulubali, Tamani.

Nin balikukalankaraməgo ninnu ka nəmaa ye karaməgə Yusufu Watara ye ka bo Segu malosenebaarda (Ofisi-iri) nəmaayaso la Segu dugu kono.

**Musa Kone, zafukuntigi Segu
Ofisi-iri, Babugu sekiteri la.**

An ka kalan

Kalanbalya ye dibi ye, n'i ma kalan ka ko be ke to-ka-je ye. N'i ye jatemine ke, kabini dijne dara fo ka na se bi ma, kalanbagaw de be kow nəmaaya la. E ka jatemine ke dəənin, jamanakuntigiw, minisiriw, baarada werew nemaaw bee ye maa kalannenw ye. E yere k'a laje, i ka sigida la, lakolisow, dögötöröso, balikukalansow bee nemaaw walima a baarakelaw bee ye maa kalannenw ye. Hali an ka dugu kono, joyero dəw te kalifa kunfinw La. Ninnu bee de b'a jira ko dijne yere de sigilen be kalan de kan. O kalanw file : balikukalan, morikalan ani tubabukalan. Bi-bi-in na, n'i sera an ka togodaw la, səbennibaara caman kalifalen be an ka balikukalan den jolenw ni karaməgəw ma. O kəfe, jekulu minnu be an ka dugu kono, kerenerennenya la, musojekulu, olu ka sebenko jenabo bee be ke an ka kanw la, (bamanankan).

Yereta jəsen fəlo ye kalan ye. Jamana o jamana, n'i y'a bəlen ye nəgə la bi, o y'a yere ka kan kalan, ka baara ke n'a ye. Wa jamana si te bə nəgəla n'a danna walikan kalanni ma. Ba-

mananw ko : « Waliseri diya o diya, yere kunkun seri ka di n'a ye », « wa kənəbara lahinena ye dumuni ye, hakili lahinena ye kalan fana ye ». O tuma, an ka wuli ka balikukalan segerə. An ka kalan, bawu maa te koro kalan ma.

Ofisi-iri ye mun ye ?

Ofisi-iri ye cakeda ye min sigilen besene, bagamara, kamamafenw marali ni adamadenya sabatiko juman kanma. A be baara ke yeremarabolo 23 kono, Segu mara la. Ofisi-iri be baara ke serekili fila kono : Segu serekili ni Baraweli serekili.

A be baara ke Segu serekili, komini minnu kono olu ye : Diganidugu, Jedugu, Joro, Farakumasa, Sebugu, Pelenkana, Ijara, Busen, Masala, Samafulala, Suba, Farako, Togu, Konədimini ani Sibila.

Ofisi-iri be baara ke Baraweli serekili komini minnu kono olu fana ye : Buwaje, Tamani, Sanando, Səmə, Dugufe, Baraweli. A be baara ke dugu 234 kono. O dugu tilalen don Zafu seegin (8) ye.

1 - Səke zafu, dugu 29

- 2 - Joro zafu, dugu 27
- 3 - Babugu zafu, dugu 20
- 4 - Ijara zafu, dugu 29
- 5 - Tamanni zafu, dugu 29
- 6 - Farako zafu, dugu 46
- 7 - Sinzani zafu, dugu 32
- 8 - Konədimini zafu, dugu..... ?

Zafu ye yərə ye Ofisi-ri ka mara kono balikukalan be ke yərə minnu na. O siratge la, an ka zafukuntigiw təgəw n'u jamu an'u sigiyərə file :

- 1 - Musa Kone, Babugu
- 2 - Dirisa Tarawele, Joro
- 3 - Ali Kulibali, Səke
- 4 - Gawusu Tarawele, Sibila
- 5 - Mamadu Jara, Farako
- 6 - Burama Tarawele, Ijara
- 7 - Sori Kumara, Konədimini
- 8 - Seyidu Kulubali, Tamani.

Nin balikukalankaraməgo ninnu ka nəmaa ye karaməgə Yusufu Watara ye ka bo Segu malosenebaarda (Ofisi-iri) nəmaayaso la Segu dugu kono.

**Musa Kone, zafukuntigi Segu
Ofisi-iri, Babugu sekiteri la.**

A to be je l'man kan

je 5nan to

tile 35 ye danni kofe.

- ka foro suma ka je ka ben furakeli waati ma.

Furakeli kecogo juman**- Furakeli jesigiminew**

Furakeli don, i tagatô foro la, i b'i janto deben walima bore, safine, ji senuman, baarakefini, pønpe labennen n'a kala kuraw, ani bagaji keta, tali la i fe.

Furakeli juman dulonnen don baara danmado de la, i n'a fo :

1. Pønpe juman : Minnu be litiri 10 fiye tari la (bagaji litiri 1 ni ji litiri 9). O pønpew togé ye ko « ULVA+ », « Beritudi » ani matabi.

Kølosili : pønpe saba ninnu kelen kelen ni « zikileri » naani walima duuru be feere. U fiye ni wo bonya ye kelen ye. Koøri furakelaw b'a la, nako furakelaw b'a la ani fen werew.

- kerenerennenya la, koøri furakelikela ka, nin « zikileriw » de kerenerennen don :

- Pønpe « ULVA+ » ta ye zikileri finma ye.

- Pønpe Beritudi ta ye zikileri bilenma ye.

- Pønpe matabi ta ye zikileri bilenman ye.

Zikileri tow te se ka ke ka koøri furakeli ke, bawo u te se ka ji litiri 10 fiye tari la. (U wo ka døgo).

- Ntugunsira saba furakeli taliko kelen o kelen.

- Bagaji donta hake tari la (bagaji litiri 1 be pagami ji litiri 9 na).

- Tile 14 be don furakeli fila ni jøgon ce.

- Furakeli kewaati juman : ni nkømi dara sogomada fe, ka bø lere 9nan na, ka taa lere 11 nan na. O ye sogomada ta ye. Fen min ye wuladafela ye, furakeli waati b'a ta lere 4 nan na, ka taa lere 6 nan na.

Jatemine be ke fiye taafan na walasa ka furakeli damineyøro døn.

(Furakeli be damine fiye taafan na, ka n'a bøfan na).

- Pønpe be mine koørisun sanfe ni santimetre 50 ye.

Kølosili

Furaleli senfe, i ka pønpe kølosi ni do be bø bagaji hake la, erezeriware kono. Ni do te bø a la, a ka zikileri bø k'a ko.

- Nin waleya ninnu matarafalen kofe, walasa bagaji kana dese, walima a to kana to, fo kurakela ka taamasen bere keje ni metere kelen (1) ye segondi (kømi) 1 kono.

Misali : walasa bagaji ka ben, an be tari kelen ntugunsira 125 tila ntugunsira saba (3) ye (125 : 3 = 42). O be ben furakelisira 42 ma tari la. Tari tilance furakeli sira be ben 21 ma. Tari tilance furakela bagaji hake pagaminen be ben litiri 5 ma (Bagaji litiri 0,5 ni ji litiri 4,5). O la, litiri kelen (1) ka kan ka furakeli sira 4 ke. (Tagako fila ani seginko fila). N'a ma se k'o ke, o b'a jira ko furakelikela ka taamasen ka suman. (O be a jini i k'i teliya).

- N'a dun to tora, o b'a jira ko furakelikela ka taamasen ka telin (i b'i sumaya).

- Koøri furakelen kofe, tile 7, forotigi ka kan ka kølosili ke, ni ntumuwe be foro la walima n'u t'a la.

Waleya minnu be se ka furakeli tiye.

- N'i ye furakeli ke ka soro nkømi jiba be yen, o b'a tiye.

- Ni sanji ye i ka yøro furakelen gosi sanni lere fila ka teme, o be i ka furakeli tiye.

- Furakeli waati la, ni fiye damatema, walima ni fiye ntanyana, o be furakeli tiye.

- Ntugunsira tata caya furakeli senfe, o be furakeli tiye.

Dakun naaninan : Pønpe ladonni

Pønpe ladonni ye wajibi de ye, n'i b'a fe i ka pønpe ka si soro, ani fu-

rakeli nataw ka sira soro. Bawo, bagaji be « zo » wuli pønpe la. O kanma, a ni koli ka kan. Furakeli keli kelen kelen bee kelen kø, bagaji to kana si pønpe kono.

- Pønpe ka jøesi ka je. Ka safunjeji litiri tilance ta tillance don erezeriware kono, k'a yuguyugu kosebe, ka soro ka safunjeji fiye ka bø zikileri fe.

- Pili be bø a kono, k'a lasagon.

Dakun duurunan : tangali matarafasiraw

Bagaji be don farikolo la sira saba fe : da, nun, wolo.

Walasa bagaji kana don farikolo la, furakelikela ka kan ka laben minnu ke olu file :

- Ka furakeli danma fini jini (duløki jan ani kulusi jan).
- Ka bøti (sabara jan) don a sen na.
- Ka « masiki » don a nun na.
- Ka « gan » don a bolo la.
- Ka luneti don a jøda la.
- Ka banfula don a kun na, ni koøri janya.
- Furakeli senfe, ka dumuni, sikarati, tabadaga bee minni dabila.
- I kana bagaji bidøn lankolon ke ji walima du muni lasagonfen ye.

Kølosiliw

Ni baga ye furakelikela min mine, a jinin don a ka temenin siraw fe :

- An k'a tigi ta ka bo foro kono, k'a yøro janya baga kasa la.
- Ka baga-finiw bø a la, k'a ko ni safune ye, ka fini senuman don a la.
- An k'a tigi laføøno.
- An be saribøn (finfin) susu, k'a mugu ke temiwere kono, ka ji fara a kan, k'o d'a ma a k'a min.
- An k'a lase joona døgøterøso la. Baga min y'a mine. O bidøn fana be lase døgøterøso la, walasa døgøterøw k'a døn baga min y'a mine.

Ka bo Kilela sekiterikuntigi yøro
CMDT mara, Sikaso

Batakiw Ka se n balimamusow ma

Ma Konate

Ne be min fɔ n balimamusow ye kerenkərennenya la, o de ye u bɛe ka u cɛsiri kalan fɛ, sabu kalan nafa ka ca. Ne Ma Konate ka kuma don, bawo ne min file, ne be don balikukalan na don min, hali ne te n tɔgɔ sɛbennen dɔn. Nka bi, ne kera karamogɔ ye. Ne te hamisoyi la bi sɛbenni siratɛgɛ la.

Ma Konate
Ka bɔ Sinzani

Fatumata Mɛmɛ ka bataki

An ye jaba kilo 8 ta, k'a wɔrɔn k'a je. An sɔrɔla k'a ko odezaweli ji la. Kilo 8 talen wɔrɔnnen bɛnna kilo 7 ma. An ye o si masin na. An ye o jaba laja tile 3 kɔnɔ.

Fatumata Mɛmɛ
Ka bɔ Sinzani

Kajatu Kumare ka bataki

An ye jaba kilo 8 ta k'o ke i n'a fɔ an ye fɔlɔ ta ke cogo min. O kolen bɛnna kilo 7 ma. An ye an ka jaba doni o cogo la, ka n'a ke mana kɔnɔ. An b̄i feere. Garamu 100 be ben dɔrɔme 50 ma.

Kajatu Kumare ka bataki
Ka bɔ Sinzani

Fatumatu Wedaraogo ka bataki

An be fini baara. Finikissé kobali kilo 23, o finnen kilo huké be ben 22 ma. Kilo kelen sɔngɔ be ben dɔrɔme 150 ma.

Fatumatu Wedaraogo

Nka foli be Jekafɛ-mɔgɔw ye. An be dugawu ke Jekabaara mɔgɔw bɛe ye.

Fatumatu Wedaraogo
ka bataki

Ka bɔ Sinzani

Nin batakiw bɛe bora Sinzani. U be mɔgɔ nisondiyd, barisa u be a jira ko kalanko ta bolokɛfɛ Sinzani musow bolo. Ofisi-iri mara kɔnɔ.

Kabako be dijɛ fan bɛe

San 2004, setanburukalo tile 17 muso dɔ y'a ce wele ki-iribulon na, Teheran, n'o ye Iran jamana faaba ye. A ko ki-iritigilaw ma k'ale ce b'a wulukolon gosi siŋɛ tan ni kɔ de kunjɔgɔn o kunjɔgɔn. K'u k'a deli a ka dɔ bɔ o huké la, k'a dan gosiliko kelen ma

kunjɔgɔn kɔnɔ.

Ce weelen kiiri tigilamaaw fɛ, a k'u ye k'ale muso jogo de ka jugu kosebe. Ko de kanma a te dan sɔrɔ a wulukolon gosili la tile kɔnɔ !

Kiiri tigilamaaw yelɛla fo k'u dɔw bɔ ka bin. U labanna k'a fo ce ye ko i muso n'a jogo jugu

mine kojuman, barisa muso bɛe ye bodunwulu de ye, n'a min ta dara kene kan, o de be dɔn ! »

« RFI » ka laseli, grabadon, san 2004 setanburukalo tɔ: 22, waati 15 nan

Sebenbaga :
Tumani Y. Sidibe

je 4nan to

kalanbagaw de cayara cikelaw fan fe. O hake cayara bi ka teme Jekabaarako damine waati hake ta kan anw fe. N'i y'a ye ko də bora o kunnafoniseben hake jensenta la, o be soro a yere tilacogo de fe. Jekabaara hake min be dilan bi, o dəgoyara ne jekoro. N be welekan lase CMDT baarakelaw bee ma, ani Jekabaara temesira maaw bee, walasa an k'a ke cogo bee la ka Jekabaara hake jensenta caya kosébe. Ne yere ka jatamine na, sisian tun ka kan k'a soro Jekabaara hake 100 000 (ba keme) nəgən de be jensen CMDT kono. N'i y'a ye a m'o hake soro, o be da baara yere labencogo kan.

Nonte, k'a fo ko moge de te yen min b'a kalan, o be bali ne na, barisa, an b'a ko damine waati min na, o waati balikukalanden jolen hake ka dəgo kosebe ni sisian ta ye. N b'a jini cikelaw fe CMDT kono, u ka Jekabaarako don barika la, barisa cikanlasefen kologirin de don an bee ni nəgən ce.

Fen min ye CMDT yere ta ye, n b'a jini CMDT tigiy fe, Senekelaw ; Mali jamana, o ni maa o maa be baara ke CMDT kadara kono, an k'an jija ka CMDT deme ka jo a sen kan, k'a ka nafa lakana. Ni baara min kalifara min ma, o k'o ke a nema. Maa si kana a ka baara tolasebali to. An bee ka CMDT nafa bila nefe, o de b'lan ka nafa sabati kofe. N'o kera, a ka ca Ala fe CMDT be taa je. Awa baara be bee nafa. Nka, n'a n'y'an ka nafa de bila nefe, ka CMDT ta bila kofe, ni Ala ma jan ke, an be fo CMDT k'o don də la. Ala k'an kisi o ma.

Jininkali : Fen min ye kunnaioni laselaw (an ka kanw la) tuguni ye nemaaba k'o an'a ka cikelaw ka ladala nəgonyew senfe, o be cogodi ?
U. A. G. : Baasi foyi t'o la. Kunnaioni ka lase a nema, o de ye an ka jinifen ye.

Jininkali in kera Nco Jara jena, n'o ye CMDT kunnafonilasela ye Baara labenbaga ni jininkali kəbaga : Tumani Yalam Sidibe

Nka walejumandən foli ka nesin kəoricikelaw bee ma

Nye Burama Bagayogo ka bataki kalan jekabaara boko 227 nan, setanburukalo, san 2004. N ye bataki in kalan ni nafba ye. Burama Bagayogo ye kəoricikelə ye ka bə keleyadugu (Buguni cikemara) ; N ka foli barikama be ka se a ma. Ale ka sira kelen o fe, n ka foli be nesin mali kəoricikelaw bee ma.

Ne sugandili jamana nemaaw fe ka n ke CMDT nemaaba ye, o ye danaya de fana y'u fe ka da kəoricikelaw bee kan. Ne ka baara faamuya sərola san 20 ni kəjeñəngənya de kono ni cikelaw ce. O de kanma, n be a jini Ala fe, a k'a ke o jelenya jeñəngənya ka ke n ni cikelaw don nəgənnasira ye, i n'a fo a tun b'a n ce cogo min ka koro. N sigilen CMDT nemaaya la, n ni CMDT cikelaw ka sendika nemaaw taamana ka se mara woɔro (6) kelen kelen bee kono. O taamaw senfe, n y'a geleya CMDT baarakelaw bee ma :

- U ka bən nənya sinsin u ni cikelaw ce walasa ka kəorisene barika mali kono. Ne ka lajini ye an ni cikelaw bee de fanga farali ye nəgən kan, walasa ka mali ka jəyərəfəloya sinsin kəoriko la Afriki kono, fasodenw bee ka here kanma.

- U ka to cikelaw dafe, sanga ni waati bee, walasa k'u kalan ani k'u deme, u ka se k'u ka geleyakow nənabo. Ni cikelaw te, CMDT te ke yen ! O de siratege la, n ye CMDT barakelaw hakili lajigin katibugu kala nəsəba (IPR) ka taabolo jemukan in na : « ka kalan walasa ka baara ke ka Afriki cikelaw kanu to i la »

N dalen b'a la ko kəori kalite juman sərola ka kan ka ke CMDT ni cikelaw an'an jeñəgənw bee ka la

jini berebere ye. Kəorimugu kalite juman dərən de be səngonba səro dije sugubaw kono. O de kadara kono, hakilijagabə lajew kera CMDT maraw kelen kelen bee kono kəori kalite juman kan, k'a ta san 2004 setanburukalo tile 14 na ka s'a tile 17 ma. O lajew kera ni cikelaw ka jəyərəfa lakika ye. La jini minnu kera o lajew senfe, olu

waleyacogo juman bəna ni danaya sankorotali ye Mali kəori kan dije kəorisugubaw kono. N dalen b'o la.

Walasa ka jemukan in kuncé, n ka walejumandən be nesin ko kura Burama Bagayogo ma. CMDT be na baara ke cikelaw fe jelenya la. Awa, a ka lajini be k'u ka soro sabatili de ye sanga ni waati bee. Fen min ye ne ka wulikajə walew ye cikelaw ka here sərola kanma, foyi te bə o barika la. Nka sanbəe-sanbəe bologirinw be se Burama Bagayogo ma ka bə keleyadugu, ani malikəorisenənaw bee. Ala k'u ka soro sabati.

**Usumani Amijon Gindo
CMDT nemaaba
(Jaabi in sebenna Bamako san
2004 setanburukalo tile 16**

Koləsili : cikela o cikela be a fe ka bataki ci CMDT nemaaba ni CMDT taabolo də kan, jekabaara kunnafoniseben be u ka bila la. Awa, an ye lahidukan səro CMDT nemaaba Usumani Amijon Gindo fe, k'u ku bataki bee be jaabi, i n'a fo a kera cogo min na Burama Bagayogo ta la nin ye.

An ka caderesi : jekabaara kunnafoniseben BP 2043
Bamako (Mali)

Jekabaara

Ləbelikuntigi Seben nəkulu kuntigui

Tumani Yalam Sidibe
Seben nəkulu

Yusufu Fone
Bakari Sangare
Usumani N'Tarawele (CMDT)

Tumani Yalam Sidibe
nəgenəw kəbago

Yakuba Jara ko Kayi
Labenbaga əridinoteri la
Worokiyatu Sə
Baarakənəgenəw

CMDT-World Vision - Ofisi Nizeri -
Ofisi iri - OHVN
Hake bəti : 11000

Batakisira : 2043

Negejurusira : 229 62 89

Juman baarada - Seki zayedı təgəla
sira - Hamudalayi kin - Bamako